

**Advies over richtlijnen
voor een milieu-effectrapport over
een GFT composteerinrichting te Oss**

31 augustus 1993

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies over richtlijnen voor een milieu-effectrapport over een GFT
composteerinrichting te Oss / [Commissie voor de Milieu-
effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de milieu-
effectrapportage

ISBN 90-5237-560-7

Trefw.: milieu-effectrapportage ; Oss / organisch afval;
verwerking

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan het College van Gedeputeerde
Staten van Noord-Brabant
Postbus 90151
5200 MC 's-HERTOGENBOSCH

uw kenmerk
218706

uw brief
d.d. 3 juni 1993

ons kenmerk
U618-93/Ho/nm/514-23

onderwerp
Advies over richtlijnen voor
het MER GFT-composteerinrichting
te Oss

doorkiesnr.
030 - 347627

Utrecht,
31 augustus 1993

Met bovengenoemde brief verzocht u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) advies uit te brengen voor de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport (MER) over een GFT-composteerinrichting te Oss.

Overeenkomstig artikel 7.14, eerste lid van de Wet Milieubeheer bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage aan de totstandkoming van de richtlijnen te hebben geleverd. Zij zal gaarne van u vernemen op welke wijze u gebruik maakt van haar advies.

dr. J.T. de Smidt
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
GFT-composteerinrichting te Oss

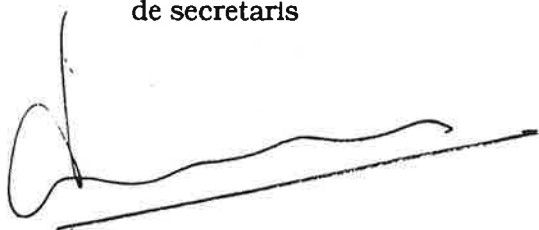
Advies over richtlijnen
voor een milieu-effectrapport
over een GFT-composteerinrichting
te Oss

Advies op grond van artikel 7.14, eerste lid van de Wet milieubeheer over richtlijnen voor een milieu-effectrapport over een GFT-composteerinrichting te Oss;

uitgebracht aan het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant door de Commissie voor de milieu-effectrapportage; namens deze,

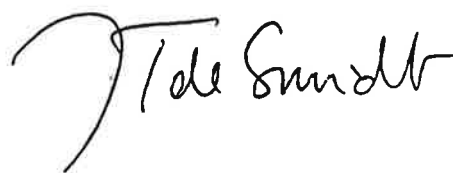
de werkgroep m.e.r. GFT-composteerinrichting te Oss

de secretaris

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized 'V' followed by a horizontal line and a wavy line.

ir. V.J.H.M. ten Holder

de voorzitter

A handwritten signature in black ink, starting with a large 'J' and followed by 'de Smidt' in a cursive script.

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 31 augustus 1993

Bijlagen

1. Brief van het College van Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Brabant d.d. 3 juni 1993, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen
2. Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 103 d.d. 4 juni 1993
3. Projectgegevens
4. Lijst van inspraakreacties

SAMENVATTING

Algemeen

Dit advies bevat aanbevelingen over de wijze waarop het milieu-effect-rapport (MER) over een inrichting voor de compostering van het Groente-, Fruit- en Tuin-afval (GFT) in Oost-Brabant zou moeten worden geschreven. De initiatiefnemers, het stadsgewest 's-Hertogenbosch en het streekgewest Noord-Oost Brabant, willen deze GFT-composteerinrichting realiseren op het industrieterrein Elzenburg-Noord in de gemeente Oss.

De m.e.r.-procedure wordt doorlopen voor de besluitvorming over de vergunningen inzake de Wet Milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo).

Probleemstelling en doel

Bij de probleemstelling spelen vooral beleidsaspecten een rol. Het MER zal moeten beschrijven hoe het voornemen past in het bestaande dan wel het voorgenomen beleid. De knelpunten in de GFT-verwijdering moeten worden beschreven alsmede prognoses voor het te verwachten aanbod aan GFT.

In het MER zal tevens een onderbouwing van de locatiekeuze gegeven dienen te worden.

Te nemen en genomen besluiten

Aangegeven moet worden voor welk besluit het MER wordt opgesteld en hoe de besluitvorming over de voorgenomen activiteit zal verlopen. Daarnaast moet aandacht worden besteed aan reeds genomen besluiten, beleidsvoornemens en -uitspraken, die randvoorwaarden kunnen stellen of beperkingen kunnen opleggen aan de voorgenomen activiteit en de besluitvorming daarover. Dit overzicht kan dienen als toetsingskader bij de vergelijking van de alternatieven. Ook moet een overzicht worden gegeven van overige nog te nemen besluiten.

Voorgenomen activiteit en alternatieven

Proces- en systeemkeuze dienen te worden gemotiveerd en waar mogelijk onderbouwd met praktijkgegevens. Hierbij verdienen vooral de milieu-hygiënische aspecten de aandacht.

Bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit zal aandacht moeten worden besteed aan de bouw- en opstartfase. De volgende delen van de activiteit dienen beschreven te worden :

- aanvoer afvalstoffen en acceptatie;
- verwerking, waaronder: vóór- en nacompostering en tussenbewerking;
- afvoer en afzet van het eindproduct;
- bedrijfsvoering en controle;
- emissie en emissiebeperkende maatregelen;

Naast het nulalternatief/de referentiesituatie en het meest milieu-vriendelijk alternatief zullen inrichtings- en uitvoerings-alternatieven beschreven moeten worden met het oog op beperking van milieugevolgen.

Bestaande toestand van het milieu en autonome ontwikkelingen

De bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling daarvan dient te worden beschreven voor zover van belang voor de voorspelling van de effecten. De omvang van het studiegebied wordt bepaald door de maximale reikwijdte van de milieu-effecten en varieert per milieu-aspect.

Gevolgen voor het milieu

De volgende milieu-gevolgen dienen beschreven te worden:

- luchtverontreiniging;
- effecten op bodem en grondwater;
- geluidbelasting;
- woon- en leefmilieu en veiligheid.

Er dient aandacht te worden besteed aan effecten door cumulatie met andere milieubelastende activiteiten in de omgeving van de voorgestelde locatie.

Vergelijking van de alternatieven

De alternatieven dienen beoordeeld en vergeleken te worden met duidelijk gedefinieerde toetsingscriteria, waardoor een onderlinge vergelijking mogelijk is en een goed inzicht ontstaat in de verschillende keuzemogelijkheden.

Overzicht van leemten in kennis en informatie, evaluatie achteraf

Wanneer de gevraagde informatie niet kan worden geleverd, dient dit in het MER te worden aangegeven, waarbij wordt ingegaan op de betekenis, die het bestaan van deze leemte in kennis heeft voor de besluitvorming. De belangrijkste leemten in kennis kunnen worden opgenomen in een door het bevoegd gezag op te stellen monitor- en evaluatieprogramma.

Vorm en presentatie, samenvatting van het MER

De Commissie doet enkele aanbevelingen voor de vorm en presentatie van het MER. De samenvatting dient kort, overzichtelijk en zelfstandig leesbaar te zijn. Zij dient voor een breed publiek toegankelijk te zijn.

1. INLEIDING

Het stadsgewest 's-Hertogenbosch en het streekgewest Brabant-Noord-Oost hebben het voornemen een GFT-composteerinrichting te realiseren op het industrieterrein Elzenburg-Noord in de gemeente Oss met een capaciteit van maximaal 75.000 ton. Deze capaciteit zal in fasen worden opgebouwd. In eerste instantie zal een verwerkingscapaciteit van 25 à 50.000 ton op jaarbasis worden gerealiseerd.

De installatie moet dienen voor de compostering van gescheiden ingezameld groente-, fruit- en tuinafval (GFT) van de gemeenten in beide gewesten. Tevens zal opslag van gerede GFT-compost plaatsvinden.

Voor het oprichten en in werking hebben van de composteringsinrichting zijn vergunningen vereist in het kader van de Wet Milieubeheer (Wm) en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren (Wvo). Op grond van het Besluit milieu-effectrapportage dient voor de besluitvorming over de vergunningverlening de milieu-effectrapportage procedure (m.e.r.) te worden gevolgd. Gedeputeerde Staten van Brabant en het Waterschap de Maaskant zijn bevoegd gezag. Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant treden op als coördinerend bevoegd gezag in de m.e.r.-procedure.

Per brief van 2 juni 1993 (zie bijlage 1) stelden Gedeputeerde Staten van Brabant de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid te adviseren over de richtlijnen voor de inhoud van het MER. Ten behoeve van de advisering is een werkgroep samengesteld uit de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van deze werkgroep is gegeven in bijlage 3. In deze bijlage zijn ook de belangrijkste projectgegevens opgenomen. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies 'de Commissie' genoemd.

De openbare bekendmaking van de start van de m.e.r. voor het onderhavige initiatief vond plaats in de Staatscourant op 4 juni 1993 (zie bijlage 2). De startnotitie heeft van 4 juni tot 3 juli 1993 ter inzage gelegen. De inspraakreacties, die via het bevoegd gezag zijn ontvangen (zie bijlage 4 voor een overzicht), zijn in dit advies in beschouwing genomen voor zover deze betrekking hebben op milieu-aspecten van de voorgenomen activiteit.

2. PROBLEEMSTELLING, DOEL, BELEID EN BESLUITEN

Artikel 7.10, lid 1, onder a van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd."*

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."*

2.1 Probleemstelling en doel

Bij de beschrijving van de probleemstelling moet worden uitgegaan van het Tweede afvalstoffenplan van de provincie Brabant 1989-1994 en het Nationaal Milieubeleidsplan (NMP en NMP-plus). Het beleid van het AOO (Tienjarenprogramma Afval 1992 - 2002) dient in beschouwing te worden genomen. Het MER zal duidelijk moeten maken op welke wijze de voorgenomen activiteit (incl. de gekozen capaciteit en de fasering) binnen deze beleidskaders passen. Gemotiveerd zal moeten worden waarom deze keuze is gemaakt uit de bestaande be- en verwerkingsmogelijkheden van het GFT-afval en de eventuele mogelijkheid het GFT-afval elders te (laten) composteren. ¹

Er moet aandacht worden besteed aan de huidige en toekomstige knelpunten in de gescheiden inzameling en in de GFT-verwijdering en aan de wijze waarop het initiatief hiervoor een oplossing kan bieden. Ingegaan dient te worden op:

- hoeveelheden, samenstelling en herkomst van het aan te voeren GFT-afval [minimum- en maximumprognose voor de korte (tot 1995) en langere (2000-2010)] termijn; seizoensfluctuaties en onzekerheden in de voorspellingen zijn hierbij van belang;
- de huidige en in de toekomst benodigde verwerkingscapaciteit voor GFT-afval;
- de periode waarin het initiatief voorziet in de gesignaleerde behoefte; hierbij moet ook worden ingegaan op de eventuele noodzaak van en de mogelijkheden voor fasering van uitvoering van het voor-nemen.
- de wijze waarop het publiek wordt voorgelicht om de gescheiden inzameling zo goed mogelijk te laten verlopen.

Duidelijk dient te worden gemaakt of de mogelijkheid wordt opengelaten om ook ander dan gescheiden ingezameld GFT-afval te verwerken; indien dit het geval is dan dienen hiervoor eveneens prognoses, inclusief samenstelling en kwaliteit (zie hierboven), te worden meegenomen.

1 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 2.

Aandacht dient te worden besteed aan de samenstellingseisen voor compost volgens het Besluit "Kwaliteit en Gebruik overige organische meststoffen" van november 1991 en de ten behoeve van de certificering in de Beoordelingsrichtlijn (BRL) gestelde aanvullende functionele samenstellingseisen voor toepassing van GFT-compost. De bestemmingsmogelijkheden dienen te worden vermeld van zowel de kwalitatief goede compost als van de compost, die is afgekeurd dan wel om andere redenen niet kan worden afgezet.

De locatiekeuze

De startnotitie gaat uit van de locatie Elzenburg-Noord voor de situering van het initiatief. De Commissie acht het relevant dat de criteria die zijn gebruikt om te komen tot deze locatiekeuze, worden beargumenteerd.

In het MER moet zo volledig mogelijk worden aangegeven:

- welke (andere) potentieel geschikte locaties zijn meegenomen in welk (locatie-) onderzoek;
- welke locatiecriteria zijn gehanteerd en waarom, hierbij moet worden aangegeven hoe de gehanteerde locatiecriteria zijn geoperationaliiseerd. Daarnaast dient de keuze voor de toekenning van gewichten aan de criteria te worden toegelicht en gemotiveerd. Duidelijk moet worden aangegeven hoe de afweging tussen de verschillende locaties heeft plaatsgevonden;
- op welke gronden de locatie Elzenburg-Noord als meest gunstige locatie kan worden gekenmerkt en in hoeverre zij zich onderscheidt van overige, niet gekozen locaties;
- met name is van belang dat de milieuhygiënische aspecten worden belicht die een rol hebben gespeeld bij de locatiekeuze.^{2]}

Uit de hiervoor aangeduide probleemstelling moet in het MER het doel van het voornemen worden afgeleid.

2.2. Vigerend beleid en (genomen) besluiten

Artikel 7.10, lid 1, onder c van de Wm:

Een MER bevat ten minste: "een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt, en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven."

Vermeld dient te worden welke reeds genomen overheidsbesluiten en welke openbaar gemaakte beleidsvoornemens beperkingen opleggen of randvoorwaarden stellen aan de ten behoeve van de voorgenomen activiteit te nemen besluiten.

Aan de hand hiervan dienen toetsingscriteria te worden afgeleid, die kunnen worden gehanteerd bij de beoordeling van de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en het vergelijken alternatieven.

2 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties 1 en 2.

In het MER dient te worden vermeld ten behoeve van welke besluiten het MER wordt opgesteld. Tevens wordt vermeld welke andere besluiten moeten worden genomen om de voorgenomen activiteit te realiseren (onthef-fing provinciale verordening grondwaterbeschermingsgebieden, wijziging bestemmingsplan, bouwvergunning, etc). Aangegeven moet worden welke overheidsinstanties volgens welke procedure en welk tijdplan de diverse besluiten zullen nemen.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder b van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen"*.

3.1 De voorgenomen activiteit

Het MER dient een duidelijke motivering van de systeemkeuze en het gekozen productieproces te bevatten, voor zover mogelijk onderbouwd met praktijkgegevens. Hierbij zijn naast technische ook milieuhygiënische aspecten van belang. Met name dient te worden ingegaan op de afweging tussen aërobe en anaërobe technieken. Hiertoe dient het MER globaal aan te geven wat de mogelijkheden zijn voor zowel aërobe als anaërobe verwerking van GFT-afval nu en op de korte termijn.

Het gekozen proces dient duidelijk beschreven te worden. Het MER dient volume- en massabalansen (dit laatste in ieder geval voor drogestof, water, stikstofverbindingen) en gegevens over het energiegebruik te bevatten voor het totale composteringsproces, inclusief de eventuele waterzuivering en luchtreiniging. De massabalansen dienen per onderdeel te worden gespecificeerd, bij voorkeur door een gekwantificeerd stroomschema op te stellen van het gehele proces inclusief de emissiebeperkende maatregelen.

Voorts moet worden ingegaan op:

- de consequenties voor de bedrijfsvoering bij een grote mate van over-, dan wel ondercapaciteit;
- de continuïteit van de aanvoer, mede in relatie tot de seizoenen;
- de (technische) mogelijkheden voor fasering van de bouw en het gebruik van de installaties in relatie tot de behoefte;

Bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit moeten de volgende fasen in aanmerking worden genomen.

Bouwfase

Beschrijving van het grondverzet, ingrepen in de waterhuishouding en eventuele gevolgen voor de zettingen.

Opstartfase

Beschrijving van de situatie in de opstartfase. In het bijzonder dient aandacht te worden geschonken aan het optreden van emissies als gevolg van onvoldoende functionerende emissiebeperkende procesonderdelen tijdens de opstartfase. Aangegeven moet worden of het opstarttempo wordt aangepast aan de mogelijkheden om de geuremissies te beperken.

De in werking zijnde inrichting

Bij de volledig werkende installatie dienen de volgende aspecten te worden onderscheiden;

- algemeen;
- afval, aanvoer en acceptatie;
- verwerking;
- afvoer en afzet van eindprodukt;
- bedrijfsvoering en controle;
- emissie en emissiebeperkende maatregelen.

Op deze aspecten wordt in de volgende paragrafen nader ingegaan.

3.1.1. Algemeen

Ingegaan dient te worden op:

- de aard van en afstand tot de (toekomstige) woonbebouwing;
- de geldende (immissie-)normen met betrekking tot water, bodem en lucht (met inbegrip van geur en geluid);
- een aanduiding van de fysieke ingrepen en uitwerpen bij buitengebruikstelling en afbraak van de inrichting (zullen deze beperkingen kunnen opleveren voor nieuwe bestemmingen van de locatie en omgeving?).

3.1.2. Afval, aanvoer en acceptatie

Ingegaan dient te worden op :

- samenstelling van het GFT en de mate van verontreiniging (papier, plastics, zware metalen, residuen van bestrijdingsmiddelen, etc.);
- hoeveelheid, aard en beschikbaarheid van eventueel toe te passen structuurverbeterend materiaal;
- het acceptatiebeleid, de kwaliteitscriteria en de wijze waarop wordt voorzien in controle en registratie naar aard, herkomst, kwaliteit en kwantiteit van het te composteren materiaal;
- wijze en frequentie van inzameling en transport (zowel extern als intern) en transportroutes; ^{3]}
- wijze en plaats van lossen en tussentijdse overslag;
- opslag en bestemming van niet-geaccepteerd afval;

3.1.3. Verwerking

Een duidelijk onderscheid dient gemaakt te worden tussen de verschillende fasen in het proces (opslag en voorbereiding, compostering met eventuele tussenbewerking, nabewerking en opslag).

3 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie 3.

Het composteringsproces dient voor alle fasen in voldoende detail te worden beschreven, waarbij de interactie tussen de fasen wordt aangegeven. Duidelijk dient te zijn welke rijpingsgraad en welke relevante functionele parameters in elke fase worden nagestreefd en waarom.

Onderstaande aspecten worden voor het MER van belang geacht voor de onderscheiden fasen van het proces:

Opslag en voorbereiding

- de opslagcapaciteit voor het te composteren afval en opvang van piekbelasting, storingen en perioden van onderhoud ;
- de verblijftijd van het afval in de ontvangsthal (gemiddelde-, minimum- en maximumprognose);
- inrichting van het stortbordes en de opslagbunker (in pandig, (on)-overdekt etc);
- hoeveelheid, samenstelling, opvang, opslag en bestemming van lek- en perswater bij aanvoer, stort en het tijdelijk opslaan van GFT-afval;
- de wijze en plaats van voorbereiding met aandacht voor:
 - * het scheiden van de reststromen (onbruikbare delen en ijzer); opslag, afvoer en bestemming;
 - * de wijze van mengen van eventueel toe te passen structuurverbeterend materiaal onder vermelding van de seizoensafhankelijke mengverhoudingen.
- de wijze van transport binnen de inrichting tussen deze en de hierna te onderscheiden processtappen;

Compostering

De processturing (o.a. beluchting, regeling zuurstofconcentratie, temperatuurregeling, vochthuishouding e.d.) dient te worden beschreven en gemotiveerd.

De composteringstijd in de vóór- en nacomposteringsfase dient te worden vermeld. Hierbij moet worden aangegeven hoe kritisch de composteringstijd in de voorcomposteringsfase is voor het functioneren van de nacompostering. Daarnaast zijn de volgende aspecten van belang:

- de rijpingsgraad van de compost na afloop van de nacompostering en de flexibiliteit van beide processen om de composteringstijden te variëren als de rijpingsgraad dat wenselijk maakt (i.v.m. anaërobie in de opslaghoop waardoor geurstoffen gevormd kunnen worden die bij de afvoer van het produkt vrijkomen);
- het optreden van heterogeniteit in het materiaal waardoor lokaal anaërobie kan ontstaan en de mogelijkheid om deze anaërobie op te heffen.

De gevoeligheid van het proces en de nauwkeurigheid van processturing voor de volgende aspecten dient te worden beschreven:

- de per seizoen wisselende samenstelling van het GFT (met name de verwerking van het slappe en relatief natte winter-GFT verdient de aandacht);
- variaties in homogeniteit, hoeveelheid, samenstelling e.d. van het te composteren afval;
- weersomstandigheden;
- mogelijke storingen (aard en duur) in de processturing;

Tussenbewerking

De wijze van tussenbewerking van het materiaal tussen voor- en nacompostering moet worden beschreven. Aangegeven dient te worden :

- frequentie en plaats van tussenbewerking ;
- de verblijftijd van het voorgecomposteerde materiaal in deze fase.
- de wijze van afscheiding van verontreinigingen (plastic en dergelijke).

Nabewerking en opslag

- wijze en plaats van nabewerking;
- bestemming van het eventueel afgescheiden materiaal;
- wijze, plaats en tijdsduur van opslag van gerede compost (open lucht, overdekt of inpandig);
- rijpheid van de gerede compost en de mate waarin nog biologische omzettingen plaatsvinden die tot vorming van geurstoffen kunnen leiden;
- de buffercapaciteit van de opslag.

3.1.4. Afvoer en afzet van eindprodukt

Eindprodukt

- hoeveelheid eindprodukt in ton/jaar;
- samenstelling van het eindprodukt;
- wijze waarop en frequentie waarmee de kwaliteit van het eindprodukt wordt gecontroleerd en de hiervoor gehanteerde criteria.

Afvoer en afzet

- wijze van afvoer;
- verwachte hoeveelheid afgezet produkt en bestemming;
- bestemming van niet verkoopbare, respectievelijk afgekeurde eindprodukten.

Ontstaan en verwijdering van reststromen

- beschrijving van de afvalstromen;
- afvoer en bestemming van deze afvalstromen.

3.1.5. Bedrijfsvoering en controle

Aangegeven dient te worden op welke wijze zal worden voorzien in de interne milieuzorg. Aangegeven dient te worden op welke wijze de metingen (monitoring) ten behoeve van het proces en van de uitwerpen zullen plaatsvinden en hoe op de wijze van bedrijfsvoering zal worden teruggekoppeld.

Voor het MER zijn voorts de bedrijfstijden van belang:

- tijden waarop de verschillende onderdelen in bedrijf zullen zijn ('s avonds/'s nachts, zon- en feestdagen);
- tijdstippen waarop aan- en afvoer plaatsvindt.

Behalve de bedrijfsvoering in 'normale omstandigheden' is het van belang aan te geven hoe de bedrijfsvoering zal zijn onder bijzondere omstandigheden (onderhoud, storingen en calamiteiten). Hiertoe dient een noodplan inzicht te geven in de procedures die worden gevolgd bij dergelijke omstandigheden. Tevens dienen de volgende aspecten in beeld te worden gebracht:

- beschrijving van de te verwachten aard, frequentie en tijdsduur van de diverse typen storingen die kunnen optreden;
- de emissies in geval van storingen en bij opstarten of uit bedrijf nemen van onderdelen van de installaties;
- maatregelen die worden getroffen om deze resulterende emissies te beperken.

3.1.6. Emissies en emissiebeperkende maatregelen

De emissies en emissiebeperkende maatregelen dienen voor alle activiteiten, die binnen de inrichting plaatsvinden (zie paragraaf 3.1.2 tot en met 3.1.5.), te worden aangegeven. Hierbij acht de Commissie de hieronder genoemde aspecten van belang.

Water

Aangegeven dient te worden:

- de hoeveelheden en samenstelling onder normale omstandigheden en in geval van storingen van de (afval)waterstromen van de voorgenomen activiteit;
- welke andere waterstromen (w.o. hemelwater) komen voor;
- wat de gevolgen zijn van extreem hoge neerslag en hoe negatieve gevolgen beperkt worden;
- op welke wijze de afvalwaterstromen worden behandeld en afgevoerd?;
- op welke wijze, tijdens welk onderdeel van het proces en in welke mate (concentraties en absolute hoeveelheden) uitwerpen naar bodem, grond- en oppervlaktewater en de riolering kunnen optreden; Hoe worden deze uitwerpen beperkt of voorkomen?

Lucht

- uitworp van stof, microbiële organismen en relevante luchtverontreinigende componenten zoals ammoniak en geur;
 - * bij op- en overslag van het afval;
 - * via de installaties (inclusief de voor-, tussen-, en nabewerking);
 - * bij op- en overslag van gereed produkt;
- De geuremissies dienen te worden voorspeld op basis van gegevens, die verkregen dan wel herleidbaar zijn van geurmetingen volgens de Richtlijn van de Nederlandse Voornorm Olfactometrie (NVN 2820), zoals die gelden voor de certificering van olfactometrische geuranalyse. De emissies dienen zowel onder normale als bijzondere omstandigheden (storingen, verhoogde aanvoer van grondstoffen) beschreven te worden.
- emissiebeperkende voorzieningen;
 - het type luchtzuivering en de bedrijfszekerheid van de luchtzuiveringsinstallatie(s) bij normale- en piekbelasting (o.m. de dimensionering van de installatie in relatie tot de verwachte afgasstromen);
 - controle op emissies en werking van luchtzuiveringsinstallaties alsmede de maatregelen, die genomen worden bij storingen.

Geluid en trillingen

- emissie-relevante bronsterktes van continue en incidentele geluidbronnen en de spectraalverdeling daarvan voor de gehele inrichting;
- voorzieningen ter beperking van de emissie van geluid en trillingen.

3.2. Alternatieven

Het nulalternatief

Het nulalternatief is de situatie waarbij de voorgenomen activiteit niet wordt uitgevoerd. Aangegeven dient te worden of sprake is van een reëel alternatief. Is dit niet het geval dan functioneert dit alternatief uitsluitend als referentie en dient in samenhang met de beschrijving van de bestaande toestand en autonome ontwikkeling van het milieu te worden gezien.

Uitvoeringsalternatieven

Uitvoeringsalternatieven hebben betrekking op het anders uitvoeren van (onderdelen van) de voorgenomen activiteit. Hierbij kan met name gedacht worden aan alternatieve methoden van transport, op/overslag, van be- en verwerking en emissiebeperkende maatregelen.

Inrichtingsalternatieven

Inrichtingsalternatieven zijn alternatieven waarbij onderdelen van de voorgenomen activiteit anders worden gesitueerd, zoals

- de inrichting van het composteringsterrein;
- de situering van de diverse bedrijfsonderdelen;
- de vormgeving en hoogte en ruimtebeslag van de installaties.
- de terreinontsluiting en overige eventueel te realiseren infrastructuurle voorzieningen.

Het meest milieuvriendelijke alternatief

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

Bij het meest milieuvriendelijke alternatief dient te worden uitgegaan van de best bestaande technieken ter bescherming van het milieu. Het alternatief kan worden opgebouwd uit een combinatie van meest milieuvriendelijke onderdelen van de uitvoerings-, inrichtings- of faseringsalternatieven.

Het meest milieuvriendelijke alternatief dient als een volwaardig alternatief te worden behandeld zodat vergelijking van de milieugevolgen met de andere alternatieven mogelijk is.

4. **BESTAANDE TOESTAND EN TE VERWACHTEN ONTWIKKELING VAN HET MILIEU**

Artikel 7.10, lid 1, onder d van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voor zover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit noch de alternatieven worden ondernomen."*

4.1 **Algemeen**

De bestaande toestand van het milieu en de autonome ontwikkeling in het studiegebied dient in het MER te worden beschreven voor zover die toestand van belang is voor de voorspelling van de gevolgen voor het milieu bij uitvoering van het voornemen en de te beschouwen alternatieven.

Bij de beschrijving van de autonome ontwikkeling dienen de effecten te worden betrokken van voltooide of nog lopende activiteiten zoals stedebouw, recreatie en bedrijfsvestigingen.

Het studiegebied omvat de locatie en de omgeving daarvan, voor zover daar effecten van de toekomstige activiteit kunnen gaan optreden. Per milieu-aspect (lucht, geluid, bodem, water, etc.) kan de omvang van het studiegebied verschillen. De begrenzing van de beïnvloedingsgebieden dient te worden gemotiveerd en op kaart te worden aangegeven.

Aandacht dient te worden gegeven aan de volgende onderwerpen.

4.2 **Abiotische aspecten**

- de luchtkwaliteit; achtergrondniveaus van luchtverontreiniging (zowel immissie-concentraties als depositie) in het bijzonder stikstof-componenten;
- achtergrondgeluidniveaus (industrie, verkeer) en eventuele zone-ringen; geluidcontouren (40-45-50 dB(A)) gedurende de avond, de nacht en overdag;
- bodemkwaliteit (eventuele verontreinigingen);
- grondwaterkwaliteit, grondwaterstanden en grondwaterstromings-richtingen.

4.3 **Biotische aspecten**

Biotische aspecten (flora, fauna, ecologische relaties) dient aandacht te worden besteed wanneer op bestaande gevoelige gebieden in de omgeving en toekomstige gevoelige gebieden (ecologische infra-structuur) effecten als gevolg van de voorgenomen activiteit of de alternatieven te verwachten zijn.

4.4 Landschap

- visueel-ruimtelijke kenmerken van het landschap;
- cultuurhistorische (incl. archeologische) objecten.

5. GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Artikel 7.10, lid 1, onder e van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de alternatieven kunnen hebben, alsmede een motivering van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven."*

5.1. Algemeen

De te verwachten gevolgen voor het milieu moeten zoveel mogelijk in hun onderlinge samenhang worden beschouwd. Zij dienen in relatie te worden gebracht met de fysieke ingrepen, de invloed van de bij het composteringsproces vrijkomende (rest)stoffen en de invloed van de installaties. Hierbij is onderscheid te maken in:

- de aanlegfase;
- de periode direct na het in gebruik stellen (de opstartfase);
- de situatie waarin de installatie volledig in werking is (capaciteit 75.000 ton).

Bij de voorspellingen dient steeds gemotiveerd aangegeven te worden welke methoden of modellen zijn gebruikt. De methoden en modellen die worden gebruikt dienen passend (naar de nieuwste stand van de wetenschap), beproefd en duidelijk gedocumenteerd te zijn.

Aangegeven dient te worden tussen welke grenzen verwachte resultaten kunnen variëren als gevolg van onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en de gebruikte invoergegevens. Waar dit wenselijk is, kan een gevoeligheidsanalyse (op bijvoorbeeld veronderstellingen en parameters) geboden zijn. Bij onzekerheid over het optreden van effecten moeten naast de waarschijnlijke ontwikkeling ook de effecten in het slechtst denkbare geval worden uitgewerkt.

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dient er rekening mee te worden gehouden, dat zij tijdelijk of permanent van aard kunnen zijn of zelfs pas op langere termijn waarneembaar kunnen worden.

Aandacht dient te worden besteed aan cumulatie van milieu-effecten.

Ook effecten die gunstig zijn voor het milieu, verdienen de aandacht. Daarbij dient, waar van toepassing, aangegeven te worden of deze effecten altijd zullen optreden of alleen onder te noemen voorwaarden.

De effecten dienen zoveel mogelijk gekwantificeerd te worden.

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dient hetzelfde studiegebied als bij de beschrijving van de bestaande toestand van het milieu te worden gehanteerd.

5.2. Luchtverontreiniging

Algemeen

Luchtverontreiniging dient in relatie tot eventueel reeds aanwezige c.q. gelijktijdig in werking zijnde bronnen te worden beschouwd. Daarbij dient aandacht te worden gegeven aan eventueel optredende cumulatieve effecten. Duidelijk dient te worden aangegeven welke objecten in de omgeving gevoelig zijn voor geur, stof en overige luchtverontreinigende stoffen.

Geur

De geurbelasting van de omgeving ten gevolge van de geuremissies van de composteerinrichting dienen met behulp van het LFTD-verspreidingsmodel in kaart te worden gebracht. De berekende relevante geurcontouren kunnen op een topografische kaart worden gepresenteerd. Hierbij dient toetsing plaats te vinden aan de rekengrenswaarden voor geur geldend bij geurgevoelige objecten in de leef- en woonomgeving (99,5-percentiel van 1 Ge/m³ voor nieuwe bronnen) en aan de rekengrenswaarden geldend bij verspreide woningen in agrarisch gebied en woningen/kantoorgebouwen op industrieterreinen (95-percentiel van 1 Ge/m³). Ook dient een beeld te worden gegeven van de maximaal te verwachten geurconcentraties in de omgeving, wanneer de aangebrachte milieuvorzieningen, om welke reden dan ook, uitvallen.

Stof

Aangegeven dient te worden in welke mate de stofbelasting toeneemt. Aan stof gehechte specifieke componenten (zoals kiemen) dienen op hun schadelijkheid beoordeeld te worden.

Overige luchtverontreiniging

De gevolgen van gasvormige luchtverontreinigende componenten dienen te worden beschreven, enerzijds in samenhang met de reeds aanwezige belasting, anderzijds in relatie tot de aanwezige emissies in het gebied, tegen de achtergrond van eventuele emissie-reductie-doelstellingen. Dit geldt met name voor componenten als NH₃.

Ingegaan dient te worden op de toename van emissies van verzurende stoffen als gevolg van transportbewegingen.

5.3. Belasting bodem, grond- en oppervlaktewater

- gevolgen voor bodem- en grondwaterkwaliteit, mede in relatie tot het aanwezige grondwaterbeschermingsgebied;
- consequenties voor de drinkwaterwinning in het gebied.⁴]

5.4. Geluid

- de geluidimmissies gedurende de dag, avond en nacht dienen te worden berekend; de geluidcontouren behorende bij de installaties en het verkeer voor aan- en afvoer dienen op kaart te worden ingetekend (berekende etmaalwaarden); daarbij dienen de bestaande geluidemittenten te worden betrokken;
- immissie bij niet-normale omstandigheden onder vermelding van frequentie en tijdsduur;
- eventueel vastgestelde of nog vast te stellen zonering.

5.5. Woon- en leefmilieu, externe veiligheid en landschap

- hinder van transport langs aan- en afvoerroutes;
- de gevolgen van eventuele verspreiding van schimmelsporen, ziektekiemen en aantrekking van vogels en andere dieren voor de volksgezondheid, drinkwatervoorziening en omliggende bedrijven (incl. agrarische bedrijven);
- de risico's van een maximaal geloofwaardig ongeval;
- de visueel-ruimtelijke gevolgen op de omgeving.

4 Zie ook inspraakreactie nr. 5, bijlage 4

6. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN

Artikel 7.10, lid 1, onder f van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven."*

De alternatieven moeten, althans voor wat hun milieu-effecten betreft, vergeleken worden met de bestaande toestand en de autonome ontwikkeling van het milieu. Aandachtspunten bij dit onderdeel van het MER zijn:

- het aangeven van een voorkeursvolgorde van de alternatieven per milieu-aspect, duidelijk onderbouwd en onderscheiden.
- de mate waarin de initiatiefnemer denkt bij elk van de alternatieven zijn doelstellingen te kunnen verwezenlijken;
- een beschouwing van de positieve en negatieve gevolgen van ieder alternatief en het belang daarvan voor de verschillende betrokken partijen.

De beoordeling en vergelijking van de gevolgen dient op een begrijpelijke wijze plaats te vinden aan de hand van toetsingscriteria. De criteria zijn ontleend aan beleidsuitspraken op landelijk en provinciaal niveau. In sommige gevallen zijn de criteria geformaliseerd tot een wettelijke norm. Voor zover dat mogelijk is dienen de effecten te worden afgezet tegen de normen en uitgangspunten van het milieubeleid. Voor het toetsingskader kan worden verwezen naar hoofdstuk 2.

7. LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE, EVALUATIE ACHTERAF

Artikel 7.10, lid 1, onder g van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een overzicht van de leemten in de onder d en e bedoelde beschrijvingen [d.w.z. van de bestaande milieutoestand en autonome ontwikkeling daarvan, resp. van de milieu-effecten] ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens."*

Aangegeven dient te worden welke gevraagde informatie (nog) niet kan worden gegeven. Daarbij kunnen ook vermeld worden:

- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden (en in gebruikte invoergegevens);
- andere kwalitatieve en kwantitatieve onzekerheden met betrekking tot milieu-gevolgen op korte en langere termijn;
- gebrek aan bruikbare voorspellingsmethoden.

Aangegeven dient te worden welke invloed deze leemten van kennis hebben op de besluitvorming.

Aangegeven dient te worden in hoeverre nieuwe kennis binnen afzienbare tijd beschikbaar komt.

Bij de te nemen besluiten dient door bevoegd gezag een evaluatieprogramma opgesteld te worden van de daadwerkelijk optredende gevolgen voor het milieu. In dit programma dienen de vastgestelde leemten in kennis en informatie te worden betrokken.

8. SAMENVATTING VAN HET MER

Artikel 7.10, lid 1, onder h van de Wm:

Een MER bevat ten minste: *"een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven."*

De samenvatting van het MER zal kort en overzichtelijk de kern van de belangrijkste onderdelen van het MER moeten weergeven en zal zelfstandig leesbaar dienen te zijn. De onderlinge vergelijking van de alternatieven kan worden samengevat met behulp van tabellen, figuren en/of kaarten, voorzien van een duidelijke legenda.

9. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

Het MER moet goed leesbaar en bruikbaar zijn om een zo breed mogelijk publiek voldoende inzicht te verschaffen in de probleemstelling, het doel en de gevolgen voor het milieu van de alternatieven en varianten.

Het MER moet duidelijk en zo objectief mogelijk ingaan op de te behandelen onderwerpen. Daarbij moet het MER ingaan op de vragen omtrent het voornemen en de locatiekeuze, die leven bij de direct betrokkenen (zie ondermeer de inspraakreacties) en informatie bevatten ten behoeve van het te nemen besluit.

Keuzen die bepalend zijn geweest bij de opstelling van het MER moeten duidelijk tot uitdrukking komen.

Het verdient aanbeveling om in het MER een verklarende begrippenlijst en een lijst van gebruikte afkortingen op te nemen.

Achtergrondgegevens dienen bij voorkeur in bijlagen te worden opgenomen.

In voorkomende gevallen moet worden gemotiveerd, waarom aan bepaalde richtlijnen niet tegemoet is gekomen.

BIJLAGEN
bij het advies over richtlijnen
voor een milieu-effectrapport
over een
GFT-composteerinrichting te Oss

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 3 juni 1993, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

Provincie
Noord-Brabant

VERTOEGEN
- 3 JUNI 1993

Provinciehuis
Brabantlaan 1
Correspondentie-adres:
Postbus 90151, 5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefax: 073-123565 Telex: 50796 pbnb

Dienst Waterstaat, Milieu en Vervoer

telefoon 073-812812

Ons kenmerk: 218706
Uw kenmerk: -
Afdeling : BDM
Doorkiesnr.: 812293
Bijlagen : 7
Datum : 2 juni 1993
Onderwerp : Startnotitie milieu-effect-
rapportage Wet milieubeheer
(artikel 7.12).

Commissie voor de milieu-
effectrapportage
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
Ingekomen :	7 JUNI 1993
nummer :	687-93
dossier :	514-1+1m3 (box)
kopie naar :	Se Pers / Bib

Geachte commissie,

Hierbij doen wij u toekomen, mede namens de dijkstoel van het waterschap De Maaskant, de startnotitie inzake de milieu-effectrapportage voor het oprichten en in werking hebben van een composteringsinrichting van maximaal 75.000 ton groente-, fruit- en tuinafval per jaar op het industrieterrein Elzenburg-Noord te Oss van het dagelijks bestuur van het Stadsgebied 's-Hertogenbosch te 's-Hertogenbosch en het dagelijks bestuur van het Streekgebied Brabant-Noordoost te Oss. Deze is op 17 mei 1993 bij ons ingekomen.

De ontvangst van de startnotitie zullen wij op 4 juni 1993 bekendmaken in de dagbladpers en in de Nederlandse Staatscourant. Een exemplaar van de daartoe strekkende kennisgeving treft u hierbij aan.

Wij verzoeken u ons te adviseren over de te geven richtlijnen inzake de inhoud van het Milieu-effectrapport.

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
namens deze,
het hoofd van de afdeling Bodem,

Ir. F.P. van Schagen.

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 103 d.d. 4 juni 1993

Noord-Brabant

Kennisgeving milieu-effectrapportage voor een composteringsinrichting te Oss
Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant en het dagelijks bestuur van het Waterschap de Maaskant maken het volgende bekend.

De dagelijkse besturen van het Stadsge-
west 's-Hertogenbosch en van het
Streekgewest Brabant Noord-oost heb-
ben op 17 mei 1993 een startnotitie bij
ons college ingediend als eerste stap in
een procedure die moet leiden tot het
opstellen van een milieu-effectrapport
voor het oprichten en in werking heb-
ben van een composteringsinrichting
voor groente-, fruit- en tuinafval met
een capaciteit van maximaal 75.000 ton
per jaar op het Industrierrein Elzen-
burg-Noord te Oss.

Voor het oprichten en in werking heb-
ben van een composteringsinrichting is
een vergunning op grond van artikel
8.1 van de Wet Milieubeheer vereist.
Het bevoegd gezag voor deze inrichting
in het kader van de Wet Milieubeheer
zijn Gedeputeerde Staten. Daarnaast is
een vergunning vereist ingevolge artikel
1 van de Wet verontreiniging opper-
vlakwateren. Bevoegd gezag inzake
deze inrichting is het dagelijks bestuur
van het waterschap de Maaskant.

Op grond van de Wet milieubeheer
dient ter voorbereiding aan de besluit-
vorming een procedure voor milieu-
effectrapportage te worden gevolgd,
omdat de inrichting een capaciteit zal
hebben van meer dan 25.000 ton per
jaar.

Het milieu-effectrapport is bedoeld om
de fysieke gevolgen voor het milieu
zichtbaar te maken. Naar aanleiding
van de startnotitie, waarin initiatiefne-
mer (de eerdergenoemde dagelijkse
besturen van het stadsgewest 's-Herto-
genbosch en het Streekgewest Brabant
Noord-oost) in grote lijnen aangeeft
wat zij voornemens is en de ingekomen
reacties, moeten door de bevoegde
gezagsinstanties richtlijnen worden
opgesteld.

Wij stellen hierbij een ieder, overeen-
komstig artikel 7.12 van de Wet
Milieubeheer, in de gelegenheid opmer-
kingen te maken over de te geven richt-
lijnen ten behoeve van de inhoud van
het milieu-effectrapport. De startnotitie
ligt daartoe met ingang van maandag 7
juni 1993 gedurende vier weken ter
inzage in:

het gemeentekantoor van Oss, afdeling
Hinderwet, Raadhuisplein 2 te Oss op
werkdagen van 9 tot 12 uur en van 14
tot 16 uur en bovendien in het gemeen-
telijk informatiecentrum 'D'n Ossewin-
kel', Raadhuislaan 2 te Oss en op don-
derdagen van 16 tot 19 uur;
de bibliotheek van het provinciehuis
Noord-Brabant, Brabantlaan 1, 's-Her-
togenbosch, tijdens kantooruren.

Opmerkingen moeten vóór maandag 5
juni 1993 worden ingezonden aan het
coördinerende bevoegd gezag te weten
Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,
Postbus 90151, 5200 MC 's-Her-
togenbosch onder vermelding van ken-
merk 217.817.

Degene die opmerkingen inzendt kan
verzoeken zijn persoonlijke gegevens
niet bekend te maken. Voor de goede
orde merken wij op dat in deze fase
slechts opmerkingen kunnen worden
gemaakt betreffende de richtlijnen die
door de bevoegde gezagsinstanties wor-
den opgesteld ten behoeve van de
inhoud van het milieu-effectrapport.
Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant
en de dijkstoel van het waterschap
de Maaskant voornoemd.

's-Hertogenbosch, juni 1993.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Stadsgewest 's-Hertogenbosch en Streekgewest Brabant-Noordoost

Bevoegd gezag: het College van Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant (coördinerend) en het Waterschap de Maaskant.

Besluit: vergunningen ingevolge de Wet milieubeheer en de Wet verontreiniging oppervlaktewateren

Categorie Besluit m.e.r.: 18.2

Activiteit: de oprichting van een composteerinrichting voor GFT-afval op het industrie-terrein Elzendburg-Noord te Oss met een verwerkingscapaciteit van 75.000 ton per jaar.

Stand van zaken:

De procedure ging formeel van start op 7 juni 1993 met de ter inzage legging van de startnotitie. De inspraaktermijn liep van 7 tot en met 2 juli 1993. De commissie heeft op 21 juli 1993 een locatiebezoek afgelegd.

Het advies voor richtlijnen werd uitgebracht op 31 augustus 1993.

Samenstelling van de werkgroep:

ir. W.J. van Doorn

ir. R.J. Post

dr. J.T. de Smidt (voorzitter)

Secretaris van de werkgroep: ir. V.J.H.M. ten Holder

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en adviezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	930629	N.V. Waterleidingmaatschappij oost-brabant	Den Bosch	930728
2.	930702	Brabantse Milieufederatie	Tilburg	930728
3.	930705	B & W gemeente Ravenstein	Ravenstein	930728

